

Fagnettverk for KRLE

Første samling 7. september 2020

v/ Ole K. Kjørven

Etternavn	Fornavn	E-post adresse	Jeg melder meg på nettverk i:	Kommune	Skole	Trinn jeg jobber mest på?
Aanstad	Ragnhild Aas	ragnhild.aas@	Krle/Religion	Vågå kommu	Vågåmo skul	Småskoletrir
Alund	Are	are.alund@	Krle/Religion	Øystre Slidre	Øystre Slidre	Ungdomstrin
Brandsar	Eirik	eirik.brandsa	Krle/Religion	Vågå kommu	Vågåmo skul	Mellomtrinn
Dalum	Keneth	kenneth.dal	Krle/Religion	Lesja kommu	Lesja	Mellomtrinn
Fredriksen	Malin	malin.fredrik	Krle/Religion	Vestre Slidre	Vestre slidre	Ungdomstrin
Glimsdal	Ranveig	ranveig.glim	Krle/Religion	Østre Toten	Kolbu	Mellomtrinn
Hage	Jeanett	jeanett.hage	Krle/Religion	Dovre komm	Dovre skule	Småskoletrir
Hareland	Bente	bente.harela	Krle/Religion	Dovre komm	Dovre Ungdc	Ungdomstrin
Heggeli Moe	Karin	heggelimoer	Krle/Religion	Lesja kommu	Lesjaskog Sk	Ungdomstrin
Kalvøy	Unn Merete	unn.merete.	Krle/Religion	Dovre komm	Dombås skol	Mellomtrinn
Kirkeby	Rita Sogn	ritasogn.kirk	Krle/Religion	Østre Toten	Lena Ungdor	Ungdomstrin
Krogstie	Anna Solveig	anna.s.krogs	Krle/Religion	Lesja kommu	Lesjaskog sk	Småskoletrir
Løvlien	Hanne	hanne.lovlie	Krle/Religion	Østre Toten	Hoffsvangen	Mellomtrinn
Rieb	Ellen	Ellen.Rieb@	Krle/Religion	Gjøvik komrn	Vardal ungdc	Ungdomstrin
Riise	Anne Karin	annekarin.rii	Krle/Religion	Dovre komm	Dovre Ungdc	Ungdomstrin
Sand	Maria Ander	maria.anders	Krle/Religion	Gjøvik komrn	Blomhaug sk	Småskoletrir
Skavhaug	Gina	gina.skavhau	Krle/Religion	Gjøvik komrn	Blomhaug sk	Småskoletrir
Stahl-Hanser	Caroline	caroline.stah	Krle/Religion	Gjøvik komrn	Kopperud	Mellomtrinn
Stenseth	Ann Kristin	ann-kristin.s	Krle/Religion	Østre Toten	Lena ungdom	Ungdomstrin
Sverdrup	May-Britt	may-britt.sv	Krle/Religion	Lesja kommu	Lesja skule	Mellomtrinn
Sæther	Tone Petters	tone.petters	Krle/Religion	Gjøvik komrn	Blomhaug sk	Mellomtrinn
Thorsplass	Heidi B	heidi-brynhi	Krle/Religion	Lesja kommu	Lesjaskog sk	Småskoletrir
Vestgård	Hilde	hilde.vestga	Krle/Religion	Vang kommu	Vang barne-	Småskoletrir
Volden	Kari	kari.volden@	Krle/Religion	Søndre Land	Søndre Land	Ungdomstrin
Weflen	Jeanette	jeanette.we	Krle/Religion	Vågå kommu	Vågå Ungdor	Ungdomstrin
Westlie	Tina	tina.lilleby-v	Krle/Religion	Gjøvik komrn	Vardal ungdc	Ungdomstrin

Plan for dagen

09.00-0930: Introduksjon og erfaringsdeling om begrepet *kjerneelementer*

0935-10.00: Forelesning om kjerneelementene i KRLE

10.15-11.00: Gruppeoppgave om bruk av *kjerneelementer* i planlegging av undervisning

11.15-12.00: Erfaringsdeling om gruppearbeidet, oppsummering og info om mellomarbeidet

Kjerneelementene i KRLE

- **Kjennskap til religioner og livssyn:** Faget skal gi kunnskap om og forståelse for kristendom og andre religioner og livssyn lokalt, nasjonalt og globalt og på individ-, gruppe- og tradisjonsnivå. Elevene skal også få innsikt i hvordan kristendom og andre religioner og livssyn inngår i historiske prosesser og henger sammen med samfunnsendringer og kulturarv. Elevene skal bli kjent med mangfoldet av religioner og livssyn, og med de ulike tradisjonenes indre mangfold. Faget skal gi grunnlag for refleksjon over majoritets-, minoritets- og urfolksperspektiver i Norge.
- **Utforskning av religioner og livssyn med ulike metoder:** Elevene skal undersøke og utforske kristendom og andre religioner og livssyn som sammensatte fenomener gjennom bruk av varierte metoder. Deres forståelse av religioner og livssyn utdypes og utfordres gjennom analyse av og kritisk refleksjon over kilder, normer og definisjonsmakt. Kjennskap til ulike syn på og definisjoner av religioner og livssyn inngår i kjerneelementet og er vesentlig for å forstå og håndtere mangfold.
- **Utforskning av eksistensielle spørsmål og svar:** Faget handler om ulike måter mennesker har nærmet seg spørsmål om mening, identitet og virkelighetsbilde gjennom religioner, livssyn, etikk og filosofi. Faget skal gi rom for refleksjon, filosofisk samtale og undring ved å utforske eksistensielle spørsmål. Elevene skal også kunne forholde seg til spørsmål det er dyp uenighet om.
- **Kunne ta andres perspektiv:** Faget skal gi elevene mulighet til å utvikle egne synspunkter og holdninger i møte med andre gjennom innenfra- og utenfra-perspektiver og gjennom dialog og refleksjon over likheter og forskjeller. På den måten skal faget bidra til at elevene utvikler interesse og respekt for hverandre uavhengig av kulturell, sosial, religiøs eller livssynsmessig bakgrunn. Faget skal bidra til at elevene utvikler mangfoldskompetanse. Samiske perspektiver inngår. Temaer knyttet til kjønn og funksjonsevne inngår også.
- **Etisk refleksjon:** Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av egen erfaringsbakgrunn, evne til innlevelse og ulike etiske modeller og begreper. Etisk refleksjon gir mulighet til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og utfordringer med betydning for skolesamfunnet, hverdagslivet og det globale samfunnet. Filosofiske tenkemåter gir elevene redskaper til å analysere argumentasjon og påstander.

Forarbeidet

1. Hva mener jeg som lærer om at alle skolens fag har fått et bestemt sett med kjerneelementer?
2. Det kan argumenteres for at all KRLE-undervisning er preget av et sett med kjerneelementer, da forstått som hva den enkelte lærer mener elevene må lære.
 - a. På bakgrunn av min egen KRLE-undervisning, hvordan vil jeg formulere mine egne kjerneelementer?
 - b. Hvordan relaterer mine egne kjerneelementer seg til de nye kjerneelementene i faget?
3. Dette er ett av kjerneelementene i KRLE-faget: «utforsking av eksistensielle spørsmål og svar». Hva er mine erfaringer med dette?

Kjerneelementene i KRLE står i en større sammenheng

Overordnet del: 1.3 Kritisk tenkning og etisk bevissthet

Skolen skal bidra til at elevene blir nysgjerrige og stiller spørsmål, utvikler vitenskapelig og kritisk tenkning og handler med etisk bevissthet.

Kjerneelement i KRLE-faget

***Etisk refleksjon:** Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av egen erfaringsbakgrunn, evne til innlevelse og ulike etiske modeller og begreper. Etisk refleksjon gir mulighet til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og utfordringer med betydning for skolesamfunnet, hverdagslivet og det globale samfunnet. Filosofiske tenkemåter gir elevene redskaper til å analysere argumentasjon og påstander.*

Kjerneelementene i KRLE står i en større sammenheng

Overordnet del: 1.1 Menneskeverdet

Skolen skal sørge for at menneskeverdet og de verdiene som støtter opp om det, legges til grunn for opplæring og hele virksomheten.

Hvilke verdier?

Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane (Opplæringsloven §1-1)

Kjerneelement i KRLE-faget

Etisk refleksjon: *Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av egen erfaringsbakgrunn, evne til innlevelse og ulike etiske modeller og begreper. Etisk refleksjon gir mulighet til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og utfordringer med betydning for skolesamfunnet, hverdagslivet og det globale samfunnet. ...*

Kjennskap til religioner og livssyn: *... Elevene skal ... få innsikt i hvordan religioner og livssyn inngår i historiske prosesser og henger sammen med samfunnsendringer og kulturarv...*

Kjerneelementene i KRLE står i en større sammenheng

Overordnet del: 1.2 Identitet og kulturelt mangfold

Skolen skal gi elevene historisk og kulturell innsikt og forankring, og bidra til at hver elev kan ivareta og utvikle sin identitet i et inkluderende og mangfoldig fellesskap.

Kjerneelementer i KRLE-faget

Kjennskap til religioner og livssyn: Faget skal gi kunnskap om og forståelse for religioner og livssyn lokalt, nasjonalt og globalt og på individ-, gruppe- og samfunnsnivå. Elevene skal også få innsikt i hvordan religioner og livssyn inngår i historiske prosesser og henger sammen med samfunnsendringer og kulturarv...

Utforske eksistensielle spørsmål og svar: ... handler om ulike måter mennesker har nærmet seg spørsmål om mening, identitet og virkelighetsbilde gjennom religioner, livssyn, etikk og filosofi.

Kunne ta andres perspektiv: ... Faget skal bidra til at elevene utvikler mangfoldskompetanse....

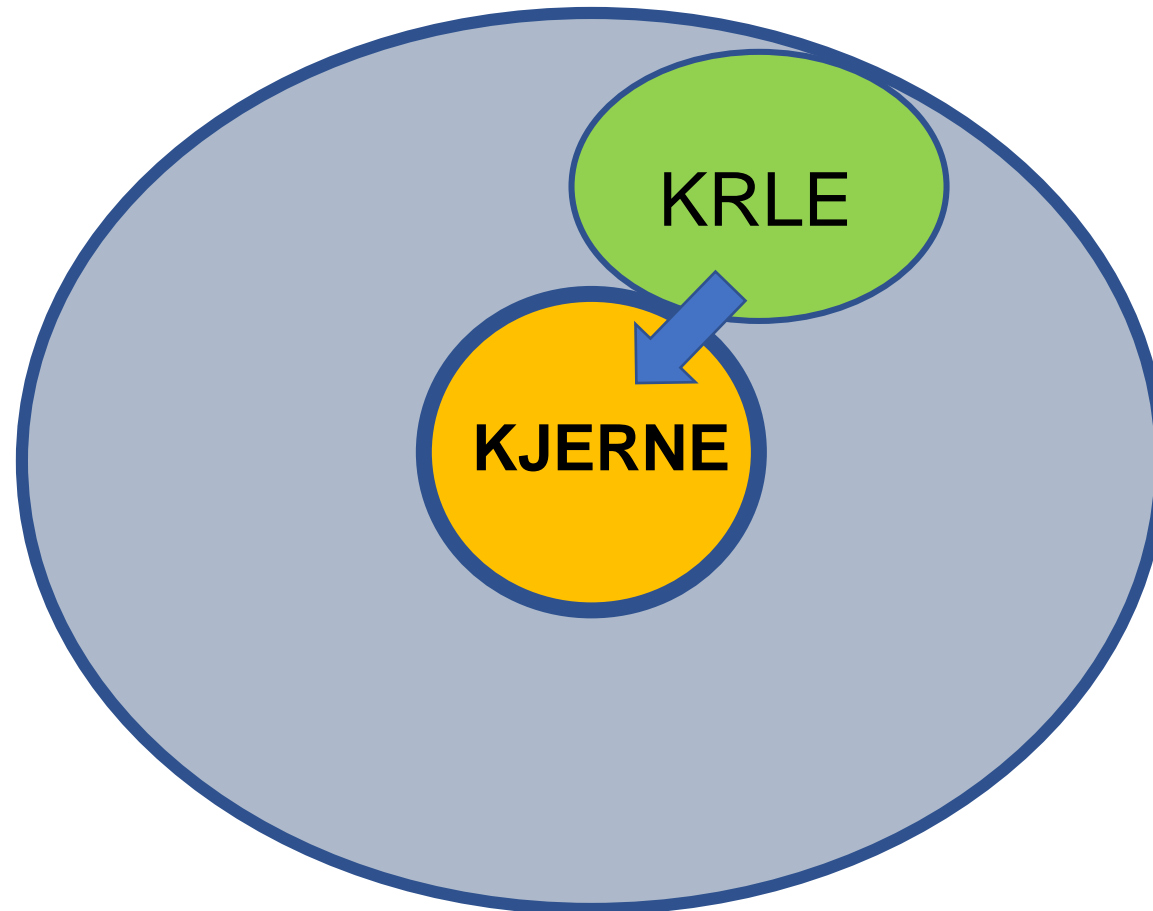
Utforsking av religioner og livssyn med ulike metoder: ...vesentlig for å forstå og håndtere mangfold.

Mangfoldskompetanse

En flerkulturell barnehage og skole kjennetegnes av et personale som ser på det kulturelle og språklige mangfoldet som normaltilstanden, og som anvender dette mangfoldet som en ressurs (KD, 2007, *Likeverdige opplæring i praksis!*, s. 9).

SKOLE

MATTE

- utforskning og problemløsing
- modellering og anvendelser
- resonnering og argumentasjon
- representasjon og kommunikasjon
- abstraksjon og generalisering
- matematiske kunnskapsområder

MUSIKK

- musikkutøvelse
- lage musikk
- musikkopplevelse
- kulturforståelse

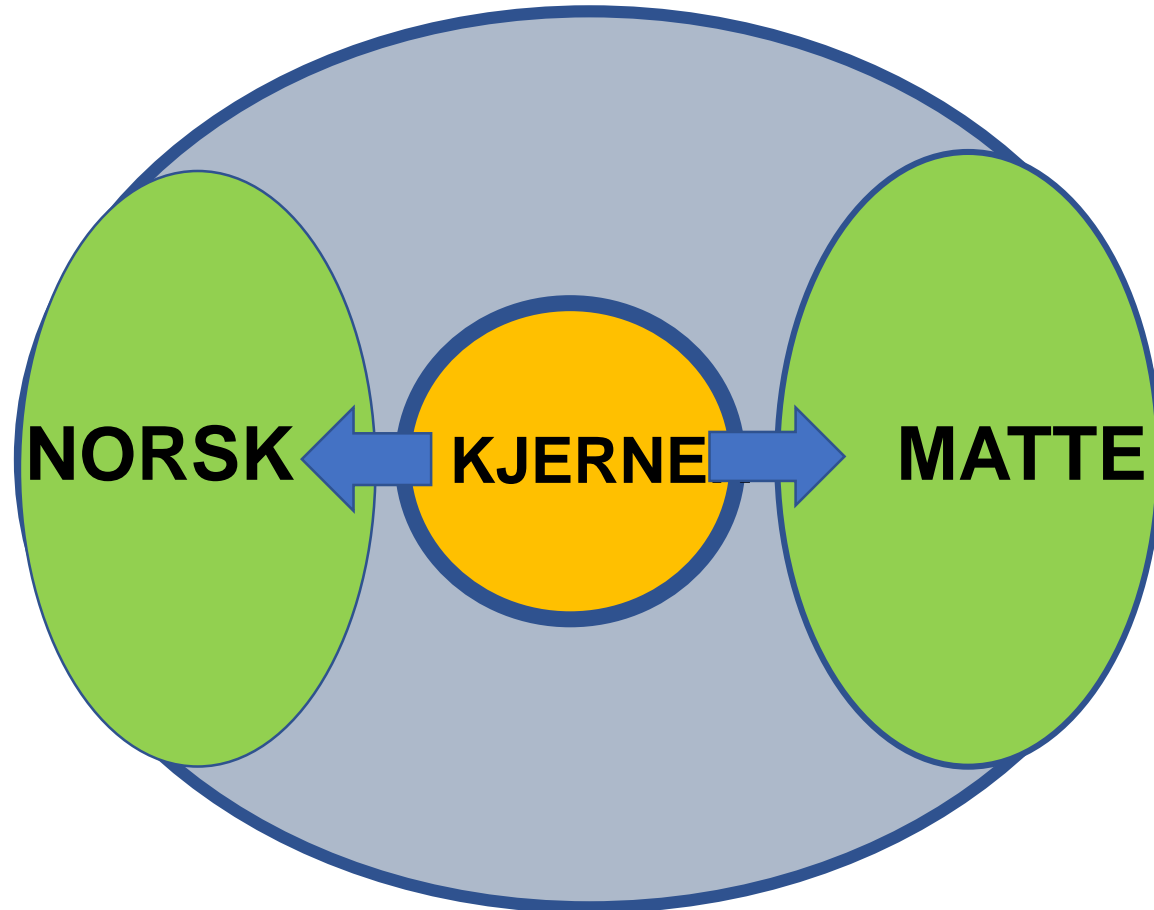
SAMFUNNSFAG

- undring og utforskning
- kildekritisk bevissthet
- perspektivmangfold og samfunnskritisk tenkning
- sammenhenger og samfunnsforming
- demokrati og medborgerskap
- bærekraftig utvikling
- identitetsutvikling og fellesskap

NORSK

- Tekst i kontekst
- kritisk tilnærming til tekst
- muntlig kommunikasjon
- skriftlig tekstsaking
- språket som system og mulighet
- språklig mangfold

SKOLE

Kjerneelement – gammelt og nytt

Kjennskap til religioner og livssyn: Faget skal gi kunnskap om og forståelse for kristendom og andre religioner og livssyn lokalt, nasjonalt og globalt og på individ-, gruppe- og tradisjonsnivå. Elevene skal også få innsikt i hvordan kristendom og andre religioner og livssyn inngår i historiske prosesser og henger sammen med samfunnsendringer og kulturarv. Elevene skal bli kjent med mangfoldet av religioner og livssyn, og de ulike tradisjonenes indre mangfold. Faget skal gi grunnlag for refleksjon over majoritets-, minoritets- og urfolksperspektiver i Norge.

Kjerneelementene i sammenheng

Utforsking av eksistensielle spørsmål og svar: Faget handler om ulike måter mennesker har nærmet seg spørsmål om mening, identitet og virkelighetsbilde gjennom religioner, livssyn, etikk og filosofi. Faget skal gi rom for refleksjon, filosofisk samtale og undring ved å utforske eksistensielle spørsmål. Elevene skal også kunne forholde seg til spørsmål det er dyp uenighet om.

Kunne ta andres perspektiv: Faget skal gi elevene mulighet til å utvikle egne synspunkter og holdninger i møte med andre gjennom innenfra- og utenfra-perspektiver og gjennom dialog og refleksjon over likheter og forskjeller. På den måten skal faget bidra til at elevene utvikler interesse og respekt for hverandre uavhengig av kulturell, sosial, religiøs eller livssynsmessig bakgrunn...

Etisk refleksjon: ...

Islam

Ramadan

Trosbekendelsen

Valfart

Bøn

Almisse

Gruppearbeid om temaet islam

1. Ta utgangspunkt i én av søylene i islam og diskuter hvordan kjerneelementene kan komme til uttrykk.
2. Formuler to oppgaver elevene skal jobbe **i begynnelsen av** en periode med undervisning om islam. Oppgavene skal vise at elevene skal jobbe med minst to eller flere av fagets kjerneelementer.
3. Formuler to oppgaver elevene skal jobbe med **mot slutten av** en periode med undervisning om islam. Oppgavene skal vise at elevene skal jobbe med minst to eller flere av fagets kjerneelementer.

Hver gruppe legger inn svar på oppgave 1 og 2 her:
<https://padlet.com/okjorven/5xk4t1of7ewvea8c>

Første mellomarbeid

- A. Ta utgangspunkt i noen av dine egne planer og opplegg for perioden september til desember. Hvordan harmonerer dette med fagets nye relevans og kjerneelementer? Hva bør/kan du endre slik at planene/oppleggene harmonerer enda bedre med fagets nye relevans/kjerneelementene? Prøv ut endringene og skaff deg erfaringer. Finn ut hva elevene tenker er det viktigste i faget. På neste samling skal hver enkelt deltaker presentere sine erfaringer fra utprøvingen (i grupper). Elevenes tanker om hva som er det viktigste i faget må være en del av presentasjonen.
- B. Presenter ditt fags nye kjerneelementer i profesjonsfellesskapet på din skole (både innenfor og mellom fag) og eksemplifiser med erfaringene fra oppgave A. Skoleledelsen organiserer denne delingen på en hensiktsmessig måte for best mulig læring på tvers i profesjonsfellesskapet (minst én gang, gjerne to).
- C. Hva er du mest og minst fornøyd med i den nye læreplanen? Hva overrasket deg mest? Hva tror du tolkes mest ulikt av ulike lærere og skoler?